

Albert Mestres

(entrevistat per Pere Riera)

Va néixer el 1960, al si d'una família d'artistes. Va començar a escriure als 15 anys, sentint de gairell les converses del pare amb un bon amic, Joan Brossa. De rostre aplacat, manté la mirada serena dels homes que no ho han dit tot però no tenen pressa per fer-se sentir. Poeta, novel·lista, editor i dramaturg d'àmplia trajectòria, l'aliança daurada que llua a la mà esquerra ens adverteix que, de ben segur, sap establir compromisos de llarga durada. A Temps real, la seva darrera obra estrenada al TNC, essencialitza l'Orestíada entre crítics, genitals i altres esbudellaments. Ell, però, parla calmós, com deturat en el temps en què els somnis eren somnis líquescents, i de llacuna només es coneixia l'Estígia.

Molts dramaturgs catalans contemporanis. Un escaquer policrom. I tu? Cavall, reina, peó...?

No crec que sigui fàcil classificar-me.

Per cronologia pertanyo a la generació dels Batlle, Belbel i Cunillé, però jo he entrat en escena molt més tard i he fet un teatre força diferent. I això m'agrada. Jugo la meva partida i no m'incomoda no ser part d'un tot.

La teva és una veu única i desmarcada dins el panorama teatral del país. Què pretens?

Fer un teatre psicològic, que incideixi en la psicologia de l'espectador, que li proporcioni una experiència insòlita; que el sacsegi, si cal amb violència. Aspiro a intervenir de manera directa en els instints del públic; no des d'un punt de vista estrictament moral o intel·lectual, sinó físic. Entenc la teatralitat com el resultat d'un treball en equip. No n'hi ha prou que l'autor escrigui un text pel seu compte. L'obra l'han de fer tots aquells que s'impliquen en el muntatge i que el defineixen des del principi fins al final. Només així s'incidirà en l'espectador de manera única i integral.

I per fer-ho cal necessàriament prescindir del teatre de text ortodox?

Vaig començar a escriure de ben jove, fins que un bon dia em vaig

adonar que amb el text no en tenia prou. La televisió i el cinema ja fan la funció de relators d'històries; el teatre ha de proporcionar un altre tipus d'experiència. Moltes de les obres que es representen sobre els escenaris podrien ser capítols de qualsevol serial televisiu.

Defenses una teatralitat que apel·li als instints, però et vals sovint de referents literaris o culturals que no són de coneixement massiu. No tems que l'espectador pugui sentir-se exclòs?

Em serveixo dels referents mítics o literaris com a punt de partida. No és imprescindible que l'espectador vingui informat; intento ocupar-me de vivències universals que tothom pot assumir i reconèixer, tot i que evidentment aquell que conegui les fonts en traurà un gaudi superior.

Si t'haguessis de refugiar sota l'ombra de cap mestre...

He fet el meu propi camí, sense mentors ni formació teatral específica. Pel que fa a l'obra d'altres dramaturgs, em reconec admirador de Maiakovski, Brecht o Beckett, que

en el seu moment ja van decretar, per activa i per passiva, la dissolució del teatre aristotèlic. D'entre els autors propers de generacions passades, reconec la meva afinitat amb Manuel Molins i, òbviament, amb Joan Brossa. Ell era amic del meu pare i teníem una certa relació personal. Per a mi no va ser el model, sinó el contramodel, allò que calia superar. Però amb el temps reconec diversos trets conceptuals que ens uneixen.

Subratlles la importància del treball en equip. Comptes habitualment amb un grup estable de col·laboradors a l'hora d'escenificar els teus muntatges?

No. Molt sovint he buscat directors o grups amb qui em venia de gust treballar després d'haver escrit un text. Fins i tot companyies de titelles. De tota manera, he tingut la sort de treballar amb directors amb qui he establert una bona entesa, com Joan Castells, Ramon Simó o la mateixa Magda Puyo. Darrerament m'he vinculat en certa manera amb l'equip d'AREAtangent, un membre del qual, Iban Beltran, va dirigir fa un parell d'anys els meus *Contes estigis*.

Així doncs, estàs al dia de les noves dramaturgies?

Per força. Sóc l'editor de la col·lecció de teatre contemporani En Cartell, de manera que llegeixo bona part del que s'està escrivint actualment.

I quin diagnòstic fas de les darres fornades?

Doncs la veritat és que no m'acaben d'interessar massa. Crec que gairebé tots pateixen d'un mal comú, un mal que suposo que s'estén a tots els àmbits de la societat i la cultura actual: hi ha un notable empobriment del llenguatge. I el més curiós és que sovint aquest empobriment és deliberat.

Qui salvem de la crema?

Crec que Marc Rosich està construint una obra interessant i polièdrica, i que Pau Miró és un autor molt dúctil que encara no ha mostrat tot el que és capaç de fer.

Acabes d'estrenar al TNC, i en canvi sovint has manifestat que no t'ha resultat fàcil disposar de mitjans per produir alguns dels teus espectacles. Les institucions compten amb tu?

No fa gaire temps que he començat a estrenar. Quan jo tenia l'edat que tenen ara Miró o Rosich, ningú no muntava les meves obres. Des de fa uns sis anys he comptat amb la complicitat de directors i sales alternatives, així com de companyies emergents. Fa cinc anys el TNC em va atorgar una beca d'escriptura, i ara m'ha ofert un T6 (*Temps real*, amb direcció de Magda Puyo). De tota manera, reconec que les institucions no solen venir-me a trobar; tinc la sensació que no pensen gaire en mi. Sempre m'ha tocat a mi portar la veu cantant, però la veritat és que no m'ha anat malament. Ara, també he de dir que sempre que he demanat una subvenció, me l'han donada.

Per tant, ara millor que abans?

Definitivament.